

DATOS IDENTIFICATIVOS

A linguaxe corporal

Materia	A linguaxe corporal			
Código	P02G110V01928			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua de impartición				
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Pazos Couto, Jose Maria Abilleira González, Maite			
Profesorado	Abilleira González, Maite Pazos Couto, Jose Maria			
Correo-e	chema3@gmail.com maite@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da Educación Infantil
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia
B8	Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantís. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicolóxicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia
B10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela nos estudantes
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
C57	Analizar as linguaxes audiovisuales e as súas implicacións educativas.

C58	Promover a sensibilidade relativa á expresión plástica e á creación artística.
C59	Adquirir un coñecemento práctico do aula e da xestión da mesma.
C60	Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación no aula, así como dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e a convivencia.
C61	Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e, en particular, de ensino e aprendizaxe mediante o dominio de técnicas e estratexias necesarias.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D10	Traballo nun contexto internacional
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións
D17	Creatividade
D18	Lideranza
D19	Coñecemento doutras culturas e costumes
D21	Motivación pola calidade
D22	Sensibilidade por temas ambientais

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
1. Saber utilizar o xogo como principal recurso didáctico, así como deseñar actividades de aprendizaxe baseadas en principios lúdicos e na linguaxe corporal.	A2 A4	B1 B2 B10	C57 C58	D1 D8 D16 D17
2. Potenciar nos nenos e as nenas o coñecemento e control do seu corpo e as súas posibilidades motrices mediante o corpo.	A1 A3 A5	B4 B5 B8 B10 B12	C57 C58 C59 C60 C61	D1 D15
3. Promover o xogo simbólico e de representación de roles como principal medio de coñecemento da realidade social.	A2 A3	B4 B11 B12	C57 C58 C59 C60 C61	D1 D12 D14 D15 D16 D17 D18
4. Potenciar o uso da linguaxe corporal para conseguir unha mellor expresión, respectar o traballo propio e desenvolver habilidades sociais.	A1 A2 A5	B2 B4 B10 B11 B12	C57 C58 C59 C60 C61	D1 D7 D12 D14 D15 D21 D22
5. Potenciar nos nenos e as nenas o coñecemento e control do seu corpo e as súas posibilidades motrices.	A2 A4	B1 B8 B11 B12	C57 C58 C59 C60 C61	D1 D2 D6 D9 D10 D15 D16 D19
8. Ser capaz de deseñar actividades de aprendizaxe de novas formas de expresión.	A1 A3	B1 B4 B8 B11	C57 C58 C59 C60 C61	D12 D14 D15

Contidos

Tema

Bloque 1	Principios básicos da linguaxe corporal en Educación Infantil. Linguaxe corporal e estilos docentes en Ed. Infantil.
Bloque 2	A linguaxe corporal medio de representación, expresión e comunicación en Educación Infantil. O código non verbal na infancia.
Bloque 3	Do xogo simbólico ao xogo dramático. A creatividade
Bloque 4	Principios metodolóxico-didácticos para a aplicación de técnicas artístico-expresivas en educación infantil: a danza creativa e tradicional, o teatro de sombras, a pantomima e a dramatización.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	22.5	45	67.5
Prácticas de laboratorio	30	52.5	82.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Sesión impartidas polo profesor, nas que se procurará a maior interactividade e participación do alumnado.
Prácticas de laboratorio	Prácticas que formaran parte do traballo da materia, e que serán desenvolvidas polos alumnos e avaliadas in situ polo profesor e alumnos, tentando acabar os aprendizaxes oportunos

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticas de laboratorio	Farase un seguimento personalizado de cada alumno e/ou grupo de alumnos, tanto nas *tutorías semanais, como a través da plataforma *fatic
Sesión maxistral	Farase un seguimento personalizado de cada alumno e/ou grupo de alumnos, tanto nas *tutorías semanais, como a través da plataforma *fatic

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Sesión maxistral	Exposición práctica dalgún contido dos bloques do programa. Estas prácticas serán avaliadas durante o calendario de exames nas horas fixadas polo profesor	50	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B4 B5 B8	C57 C58 C59 C60 C61	D10 D17 D22
Prácticas de laboratorio	Avaliación escrita dos contidos do programa na data fixada no calendario de exames.	50	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B4 B5 B8 B10 B11 B12	C57 C58 C59 C60 C61	D1 D2 D6 D7 D8 D9 D10 D12 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D21 D22

Outros comentarios sobre a Avaliación

As partes superadas gardárense máximo ata a seguinte convocatoria. Despois o alumno/a deberá desenvolver a asignatura Completa

Bibliografía. Fontes de información

VVAA, LA EDUCACION PSICOMOTRIZ (3-8 AÑOS). CUERPO, MOVIMIENTO, PERCEPC ION, AFECTIVIDAD : UNA PROPUESTA TEORICO-PRACTICA, 2007, Grao

SAINZ DE VICUÑA, P., EDUCAR EN EL AULA DE 2 AÑOS: UNA PROPUESTA METODOLOGICA, 2010, Grao

RUIZ DE VELASCO GALVEZ, A., EL JUEGO SIMBÓLICO, 2011, Grao

PAOLI, A., COMUNICACION Y JUEGO SIMBOLICO: RELACIONES SOCIALES, CULTURA Y PROCESOS DE SIGNIFICACION, 2007, LIBROS DEL UMBRAL S.A

Anguera, M.T. (1991). Metodología observacional en la investigaciónpsicológica (Vol. I).Barcelona: P.P.U.

Anguera, M.T. (1992). Metodología de la observación en las ciencias humanas.Madrid: Cátedra.

Anguera, M.T.; Losada, J.L. (1999). Reducción de datos en marcos de conducta mediante la técnica de coordenadas polares. En M.T. Anguera (Coord.), Observación de conducta interactiva en contextos naturales: Aplicaciones (pp. 163-188). Barcelona: EUB.

Anguera, M.T.; Ardá. A. (1999). Observación de la acción ofensiva en el fútbol a 7. Utilización del análisis secuencial en la identificación de patrones de juego ofensivo. En M.T. Anguera (Ed.), Observación en deporte y conducta cinésico-motriz. Barcelona: EUB.

Anguera, M.T. (2003): Metodología básica de observación en fútbol. En T. Ardá y C. Sanjurjo (Eds.). Metodología de la enseñanza del fútbol pp. 301-322). Barcelona: Paidotribo..

Bakeman, R. (1978). Untangling streams of behavior: Sequential analices of observation data. In G.P. Sackett (Ed.), Observing behavior Vol. II: Data collection and analysis methods (pp. 63-73). Baltimore: University Park Press.

Bakeman, R.; Gottman, J.M. (1989). Observing behavior. An introduction to sequential analysis, Cambridge: Cambridge University Press.

Bakeman, R.; Quera, V. (1995). Analyzing interaction: Sequential analysis using SDIS and GSEQ. New York: Cambridge University Press.

Anguera, M.T. (1991). Metodología observacional en la investigaciónpsicológica (Vol. I).Barcelona: P.P.U.

Bakeman, R.; Quera, V. (1996). Análisis de la interacción. Análisis secuencial con SDIS y GSEQ. New York: Cambridge University Press.

Hernández Mendo, A.; Anguera, M.T. (1998). Análisis de coordenadas polares en el estudio de las diferencias individuales de la acción de juego. En M. P. Sánchez y M. A. Quiroga (Coords.). Perspectivas actuales de la investigación psicológica de las diferencias individuales (pp. 84-88). Madrid: Centro de Estudios Ramón Areces.

Sackett, G.P.(Ed.) (1978). Observing behaviour. Vol. II: Data collection and analysis methods. Baltimore: University Park Press.

Sackett, G.P. (1980). Lag sequential analysis as a data reduction technique in social interaction research. In D.B. Sawin, R.C. Hawkins,L.O. Walker & J.H. Penticuff (Eds.), Exceptional infant. Psychosocial risks in infant-environment transactions (pp. 300-340). New York: Brunner/Mazel.

Recomendacións

Materias que continúan o temario

A educación física como medio de interdisciplinaridade/P02G120V01941

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Actividade física e diversidade na escola/P02G120V01945

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Educación física e a súa didáctica na educación primaria/P02G120V01601
